

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Datum 6 december 2017
Betreft Stand van zaken vogelgriep november 2017

Ons kenmerk

DGAN-DAD / 17178561

Geachte Voorzitter,

Hoogpathogene vogelgriep (HPAI) is de laatste jaren een continue dreiging met een grote impact voor de pluimveehouderij in Nederland en Europa. Met deze brief informeer ik u over de stand van zaken over HPAI. Met deze brief geef ik tevens invulling aan de motie van de leden Ladders, Geurts, Graus voor de uitgaven van de HPAI uitbraken eind 2016 (Kamerstuk 34570, nr. 13).

Advies deskundigengroep dierziekten vogelgriep

De deskundigengroep dierziekten heeft op 31 oktober 2017 vergaderd over een onderzoek van de Universiteit Utrecht (UU) en over de huidige epidemiologische HPAI-situatie.

Op verzoek van mijn ministerie heeft de UU een studie gedaan naar de HPAI H5N8 uitbraken in 2016. Het doel van de analyse was om meer inzicht te krijgen in mogelijke risicofactoren voor virusinsleep. Een vergelijkbare analyse is eind 2014 uitgevoerd. Ten opzichte van deze eerdere is de laatste studie uitgebreid met een analyse van Sovon Vogelonderzoek Nederland van de aantallen en soorten wilde watervogels in de omgeving van de besmette pluimveebedrijven. Eén van de conclusies is dat rond de besmette bedrijven veel meer smienten en andere wilde watervogelsoorten aanwezig waren dan rond vergelijkbare bedrijven in de rest van Nederland of andere vergelijkbare waterrijke gebieden. De deskundigen zijn gereserveerd over al te harde uitspraken over de aanwezigheid van smienten en het risico op insleep van HPAI, maar concluderen wel dat rondom bedrijven in waterrijke gebieden veel risicovogels voorkomen en dat daar een hoog risico op infectie aannemelijk is.

De deskundigen geven verder aan dat ten opzichte van de afgelopen maanden er geen aanwijzingen zijn dat de virusdruk van het HPAI-virus in Noordwest-Europa is toegenomen. Zij wijzen wel op het risico van grote aantallen watervogels, die in groepen leven. Er overwinteren in Nederland erg veel watervogels (trekvogels). En veel in Nederland aanwezige watervogelsoorten komen 's winters in groepen bij elkaar. Als deze grote groepen vogels in aanraking komen met HPAI-virus, kan dat virus op grote schaal vermeerderen. Hoe de HPAI-virus dreiging zich de komende maanden zal ontwikkelen, is echter moeilijk te voorspellen. Extra aandacht voor monitoring van dode en zieke vogels is daarom van belang.

De deskundigen wijzen op het belang van het volgen van de situatie in de landen op de trekroute van vogels uit Rusland, de Baltische staten, Polen, Noord-Duitsland en het zuiden van Scandinavië. Ik heb de pluimveesector geïnformeerd over het advies van de deskundigengroep dierziekten. Het verslag van de deskundigengroep is samen met een samenvatting van het onderzoek van de UU te vinden op de website van deskundigengroep (www.deskundigengroepdierziekten.nl).

Maatregelen vogelgriep

De in 2016 ingestelde bioveiligheidsmaatregelen voor stal- en erfbetreders van pluimveebedrijven zijn nog steeds van kracht. Deze hygiënemaatregelen zijn van belang om de insleep van allerlei pluimveeziekten, waaronder vogelgriep, te voorkomen. De pluimveesector erkent het belang van de hygiënemaatregelen en blijft zich inspannen om insleep van vogelgriep te voorkomen.

Gezien de huidige situatie en conclusies van de deskundigen vind ik het op dit moment niet nodig aanvullende maatregelen, zoals een ophokplicht, in te stellen. De epidemiologische situatie en actuele ontwikkelingen met betrekking tot vogelgriep in Europa en Nederland worden door mijn departement nauwlettend in de gaten gehouden. Ook wordt er in Nederland op dit moment extra aandacht geschonken aan het melden en onderzoeken van dood gevonden wilde watervogels. Ik zal laten onderzoeken of het mogelijk is om op basis van de huidige kennis risicogebieden in Nederland aan te wijzen en ook nagaan of risicogebaseerde maatregelen, zoals een regionale ophokplicht, praktisch uitvoerbaar zijn.

Evaluatie en toekomststrategie

Bureau Berenschot rond de evaluatie van de aanpak van de vogelgriepuitbraken 2016/2017 begin december af. Ik zal het rapport met mijn reactie in december aan de Tweede Kamer sturen.

De pluimveesector heeft aangegeven met andere belangenpartijen te willen werken aan een toekomststrategie in verband met een voortdurende vogelgriepdreiging. Mijn departement is daarbij betrokken. Centrale vraag is wat de structurele dreiging van HPAI voor de pluimveesector betekent (diergezondheid, dierenwelzijn en economisch) en op welke manier negatieve effecten kunnen worden beperkt. U wordt daar op een later tijdstip nader over geïnformeerd.

Motie 34570 nr. 13 Lodders, Geurts, Graus

Naar aanleiding van motie van de leden Lodders, Geurts en Graus geef ik u bij deze brief een gedetailleerd overzicht van de uitgaven van de hoog-pathogene vogelgriep uitbraak 2016/2017, zie bijlage 1 (Kamerstuk 34570, nr. 13). In de

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Ons kenmerk
DGAN-DAD / 17178561

motie werd verzocht om bij de bestrijding van een besmettelijke dierziekte inzichtelijk te maken welke uitgaven zijn gedaan op de verschillende onderdelen in het proces van aanpak, ruiming en logistiek bij uitbraak en bestrijding besmettelijke dierziekten.

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bijlage 1: uitgaven bestrijding vogelgriep 2016/17

Uitgavenposten	Kosten (euro)
Aanschaf Stickers	2.766,43
Aanschaf verbruiksgoederen dierenarts	2.816,88
Cateringkosten	85.384,72
Destructie kadavers	32.793,62
Dierenartsen(praktijken) (DAP)	2.054,24
Dodingsapparatuur op maatregellocatie	1.127.305,66
Huur douche en toilet	52.284,18
Inhuur loonwerkersbedrijven	121.086,29
Inhuur overig personeel	4.520,43
Inhuur ruimingsploegen	157.553,79
Inhuur taxateurs	23.119,66
Klein materieel	26.018,75
Laboratoriumonderzoek	61.400,85
Ongediertebestrijding	30.948,05
Plaatsen borden	139.200,10
Quarantaine personeel	25.103,72
Reinigen en ontsmetten	228.168,45
schade bij ruimen excl. Btw	42.294,23
Schadeloosstelling Dieren	2.801.754,95
Schadeloosstelling overig	189.100,23
Transport kadavers	75.507,18
Transport overig	106.957,64
Uitvoeringskosten nVWA	256.011,24
Verbranding Overig	69.537,64
Verbranding Veevoeder	486,37
Griep vaccinaties	18.999,37
Eindtotaal	5.683.174,67